

Hondsdolheid en Lyme ziekte

Vorig weekend heb ik de winterbanden van de auto laten vervangen voor zomerbanden en het begon natuurlijk gelijk te sneeuwen. Hoewel je het bijna niet zou denken is het voorjaar echt weer begonnen.

Vorig jaar heeft mijn zoon een eigen auto gekocht, en voor de oplettend lezers (stukje over TROS Actua) met airbag. Wij hebben hem er winterbanden bij gegeven zodat hij in ieder geval ook in matige omstandigheden toch nog redelijk veilig onderweg is. Dat hebben we ook gedaan omdat we vaak op vakantie gaan naar Oostenrijk en daar valt nu eenmaal meer sneeuw dan in Nederland. In de winter gaan we skieën en wandelen, maar in de zomer maken we iedere dag een wandeling door de ongerepte natuur. Drie jaar geleden hebben we een wandeling van hut naar hut gemaakt, daarbij blijf je dan meerdere dagen in de bergen, helemaal geweldig.

In de bergen kom je tijdens de wandeling vaak borden tegen: pas op voor hondsdolheid!

Ik heb me dat al vaker afgevraagd; in Nederland is die ziekte dacht ik obsoleet, ik kan me tenminste herinneren dat het laatste beschreven geval van hondsdolheid (Rabies) op de tv was bij House. Overigens wel een grappige tv-serie, ik keek daar nooit naar maar Nelleke, één van onze praktijkondersteuners, wees me erop. Ze vindt dat ik op House lijk, ik weet niet waarom. Maar laatst las ik toch een artikel dat Rabies weer in opkomst is. Vanuit het voormalige oostblok is hondsdolheid begonnen aan een opmars!

Wat is Rabies ?

Hondsdolheid is een ziekte die wordt overgebracht door een virus, een Rhabdovirus. Dit virus wordt via een beet of soms een krab overgebracht. Het gaat dan eigenlijk altijd over honden, vossen of vleermuizen. In de bossen in Oostenrijk en voormalig Joegoslavië loop je een gerede kans af en toe een vos tegen te komen. Lijkt zo’n vos tam dan moet je oppassen, want door de infectie met het virus verliezen deze dieren hun natuurlijke voorzichtigheid en trekken richting de meer bewoonde wereld.

Wij gaan altijd wandelen met onze honden, onze jongste hond ziet altijd wel iets waar hij achteraan moet, en het is dus belangrijk dat je eigen huisdieren zijn gevaccineerd. Wist u dat het systeem van hondenbelasting is geïntroduceerd om de hondsdolheid onder honden uit te bannen? Door het belastingstelsel werd de controle op vaccinatie eenvoudiger. Maar ook mensen kunnen zich laten vaccineren tegen Rabies, zeker als je vaak of langer in de bossen verblijft is dat een optie. Is er eenmaal sprake van een infectie is dat vrijwel altijd dodelijk, tenzij je er echt heel snel bij bent. Bij een acute infectie kun je namelijk antistoffen geven, in de meeste Oostenrijkse ziekenhuizen zijn die op voorraad.

Ben je gebeten of gekrabd door een mogelijk besmet dier?

- De eerste klachten zijn: een beetje koorts en ziek voelen, soms wat last van spieren en gewrichten, later een vreemd gevoel ter plekke van de beet (soms tintelend en gevoelloos).
- En later: bij het zien van water of bij het drinken kramp en pijn in het halsgebied, waardoor de patient niet meer naar water durft te kijken (de Engelsen noemen de ziekte ook wel Hydrofobia).
- Als laatste: Coma en dood.

In Nederland komt hondsdolheid sinds de jaren zestig niet meer voor, met uitzondering van twee uit Afrika geïmmigreerde allochtonen die in hun thuisland door vleermuizen waren gebeten. In België kwam het tot de jaren tachtig wel voor, waarna de Belgische overheid op grote schaal rauw vlees, geïmpregneerd met vaccin, heeft uitgezet, waarna het ook daar verdween.

Vooralsnog is de kans Hondsdolheid op te lopen dus niet zo groot, maar in de bossen loert nog een ziekteverwekker en die komt ook in Nederland weer regelmatig voor.

De tekenziekte, Lyme ziekte of Borreliose

Het gaat hierbij om een infectie veroorzaakt door de Borrelia Burgdorferi bacterie. Deze bacterie wordt op de mens overgedragen via een beet door een besmette teek.

In de jaren zeventig van de vorige eeuw is deze ziekte eigenlijk voor het eerst uitvoerig beschreven naar aanlei-

ding van een ziektegeschiedenis waarbij een heel gezin last kreeg van gewrichtsontstekingen en vermoedheid. Deze familie woonde in het plaatsje Old-Lyme in de Verenigde Staten. In eerste instantie werd de verwekker niet gevonden en dachten de artsen aan een virusinfectie, later bleek dat er sprake was van een infectie door een bacterie, de Borrelia bacterie (waarvan meerdere subtypes bestaan).

Overigens bleek uiteindelijk dat hetzelfde beeld al in het begin van de vorige eeuw in Europa beschreven was.

Het beeld begint bij de teek, of eigenlijk het voorstadium van de volwassen teek: de nimf. De nimf groeit uit tot volwassen teek en de vrouwelijke volwassen teek heeft om zich te vermenigvuldigen bloed nodig, de mannelijke teek bijt niet en is dus ook niet besmettelijk. De vrouwelijke teek moet het vooral van kleine knaagdieren zoals muisjes enz. hebben maar is ook gek op mensenbloed. Ongeveer 30% van de teken is besmet met de Borellia bacterie (maar ook andere bacteriën komen voor). Deze bacterie bevindt zich in het speeksel, maar vooral in de maag. Wordt een mens gebeten dan is er een kans dat de bacterie via het speeksel in de huid van de gebetene komt en daarmee de ziekte overbrengt. Belangrijk is een teek altijd zo te verwijderen dat de maaginhoud niet ook nog via de mond van de teek in de huid wordt geknepen, de meeste bacteriën bevinden zich namelijk in de maag!

Het probleem is dat maar de helft van de mensen met Lyme ziekte zich een tekenbeet weet te herinneren. Als je

vaak in het bos loopt begrijp je dat wel; hoe vaak word je niet door een takje of iets dergelijks gestoken?

Na een tekenbeet kan je de volgende klachten ontwikkelen: Ongeveer 75% ontwikkelt een erythema migrans, dat is een circelvormige rode plek op de plaats van de oorspronkelijke beet, en opvallend is dat die plek in de loop van de tijd verplaatst (migrans = verplaatsend).

- Verdere klachten in het begin van de ziekte zijn:
- Koorts
 - Nekpijn
 - Gewrichtsklachten
 - Spierpijn
 - Vermoeidheid.

Als de ziekte verder gaat kun je zo’n beetje ieder denkbaar beeld ontwikkelen zoals: hersenvliesontsteking, chronische vermoeidheid, bloedziektes, hartafwijkingen, chronische eczemen en reuma-achtige ziektes. Dit betekent dat het verstandig is ook bij chronische vermoeidheid, ME, fibromyalgie en chronische gewrichts- of spierklachten onderzoek te doen naar Borrelia.

De diagnose is op zich niet moeilijk te stellen, via een bloedtest zijn er antistoffen aantoonbaar. De behandeling bestaat uit het geven van antibiotica, afhankelijk van het stadium (dat is in de bloedtest te zien) kort of langer.

- Maar wees bij een tekenbeet ook bedacht op andere infecties. De teek kan namelijk ook met andere bacteriën besmet zijn (zie boven), voorbeelden hiervan zijn;
- Bartonella (kattenkrabziekte)
 - Rickettsia (vlektyfus)
 - Ehrlichia en Babesia (veroorzaken ook gewrichtsklachten)

Gelukkig reageren de meesten ook goed op antibiotica. Voor de tekenmeningitis bestaat overigens een vaccin.

Jaco Beeker
www.drbeeker.nl

Workshopavond Hiddai

Christelijk gemengd koor Hiddai houdt op D.V. woensdag 23 april 2008 een workshopavond in gebouw “De Roeping” in Wilnis. Iedereen is van harte welkom, om op deze gezellige avond een leuk voorjaarsstuk te komen maken.

De avond begint om 19.30 uur en duurt ongeveer tot 22.00 uur. Iedereen die het leuk vind om hieraan deel te nemen kan zich opgeven bij Jolanda Bos tel. 0297-283566.

De kosten bedragen € 15.00. De opbrengst van is bestemd voor het koor voor nieuwe muziekstukken.